บทเทศน์และข้อคิด วันพุธที่ 25 พฤศจิกายน 2026

นักบุญคาทารีนาแห่งอเล็กซานเดรีย พรหมจารีและมรณสักขี ศต 3-4

Saint Catherine of Alexandria, Virgin and Martyr

บทอ่านประจำวัน บทอ่านที่หนึ่ง: วิวรณ์ 15:1-4 — บทเพลงแห่งชัยชนะของโมเสสและลูกแกะ; บทสดุดี 98 — พระเจ้าทรงกระทำกิจการยิ่งใหญ่และน่าพิศวง; พระวรสาร: ลูกา 21:12-19 — การเบียดเบียน การเป็นพยาน และความพากเพียรมั่นคงในความเชื่อ








หัวข้อไตร่ตรอง: “โลกอาจทำลายชีวิตของเราได้ แต่ไม่อาจทำลายความเชื่อของเรา”

นักบุญคาทารีนาเป็นแบบอย่างที่งดงามของการประสานความเชื่อเข้ากับสติปัญญา ความกล้าหาญเข้ากับความรัก และการยืนหยัดในความจริงท่ามกลางอำนาจที่อยุติธรรม ชีวิตของท่านมีความหมายอย่างยิ่งสำหรับคริสตชนในโลกปัจจุบัน โดยเฉพาะในสังคมที่มีข้อมูลข่าวสารมากมาย แต่ผู้คนกลับแยกแยะความจริงได้ยากขึ้นทุกวัน

ลองจินตนาการดูว่า หากจักรพรรดิผู้ทรงอำนาจที่สุดพระองค์หนึ่ง เรียกบรรดานักปรัชญาและนักปราชญ์ถึง 50 คน มาประชันปัญญากับหญิงสาวอายุเพียง 18 ปี เพื่อบังคับให้เธอละทิ้งความเชื่อในพระเยซูเจ้า

*พี่น้องคิดว่าใครจะเป็นฝ่ายชนะ? ตามธรรมประเพณีที่เล่าขานกันมา ผลปรากฏว่า ไม่เพียงแต่หญิงสาวผู้นี้ไม่ยอมละทิ้งความเชื่อเท่านั้น แต่บรรดานักปราชญ์ที่ถูกส่งมาเพื่อเปลี่ยนความเชื่อของเธอ หลายคนกลับเปลี่ยนใจมารับความเชื่อในพระเยซูเจ้าเสียเอง! จักรพรรดิต้องการให้เธอสูญเสียความเชื่อ แต่กลับทำให้พระคริสตเจ้าทรงมีศิษย์เพิ่มขึ้น หญิงสาวผู้นั้นคือ **นักบุญคาทารีนาแห่งอเล็กซานเดรีย** ที่เราระลึกถึงในวันนี้*

1. หญิงสาวผู้มีสติปัญญา แต่มีความเชื่อยิ่งใหญ่กว่าสติปัญญา

ตามธรรมประเพณีของพระศาสนจักร นักบุญคาทารีนามีชีวิตอยู่ในช่วงปลายศตวรรษที่ 3 ถึงต้นศตวรรษที่ 4 ที่เมืองอเล็กซานเดรีย ประเทศอียิปต์ ซึ่งในสมัยโบราณเป็นศูนย์กลางทางปรัชญา วิทยาศาสตร์ และความรู้ของโลก ท่านเกิดในครอบครัวที่มีฐานะสูง ได้รับการศึกษาเป็นอย่างดี มีความเฉลียวฉลาด และมีความรู้ทางปรัชญาอย่างลึกซึ้ง

ธรรมประเพณีเล่าว่า ท่านได้กลับใจมาเป็นคริสตชน และถวายชีวิตแด่พระเยซูเจ้า เมื่อเห็นคริสตชนถูกเบียดเบียนอย่างอยุติธรรม ท่านไม่ได้เลือกที่จะนิ่งเงียบเพื่อรักษาความปลอดภัยของตนเอง แต่กล้าเข้าเฝ้าจักรพรรดิเพื่อทัดทานความอยุติธรรม เมื่อการโต้แย้งทางปัญญาไม่สามารถเอาชนะท่านได้ จักรพรรดิจึงใช้อำนาจ การล่อลวง และการข่มขู่ แต่ทั้งหมดไม่สามารถทำให้ท่านละทิ้งพระเยซูเจ้าได้ ในที่สุด ท่านได้รับมงกุฎแห่งการเป็นมรณสักขี แม้รายละเอียดเกี่ยวกับชีวิตของท่านส่วนใหญ่จะมาจากธรรมประเพณี มากกว่าหลักฐานทางประวัติศาสตร์ร่วมสมัย แต่แบบอย่างของท่านได้หล่อเลี้ยงความเชื่อของคริสตชนมาหลายศตวรรษ

ท่านสอนเราว่า ความเชื่อไม่ได้เรียกร้องให้เราหยุดคิด แต่เรียกร้องให้เราใช้ความคิดเพื่อแสวงหาความจริง และใช้ความกล้าหาญเพื่อปกป้องความจริงนั้น

2. เมื่อวิกฤตกลายเป็นโอกาสแห่งการเป็นพยาน

พระเยซูเจ้าตรัสในพระวรสารวันนี้ว่า บรรดาศิษย์จะถูกจับกุม ถูกเบียดเบียน ถูกนำตัวไปต่อหน้ากษัตริย์และผู้ปกครองเพราะพระนามของพระองค์ แต่สิ่งที่น่าประทับใจคือพระองค์ไม่ได้ตรัสว่า เหตุการณ์เหล่านี้จะเป็นจุดจบของพวกเขา ตรงกันข้าม พระองค์ตรัสว่า **“เหตุการณ์นี้จะเป็นโอกาสให้ท่านเป็นพยานถึงเรา”** (ลก 21:13) นี่คือวิธีที่พระเจ้าทรงมองวิกฤต ซึ่งแตกต่างจากวิธีที่มนุษย์มอง, มนุษย์มองเห็นอุปสรรค พระเจ้าทรงมองเห็นโอกาส, มนุษย์มองเห็นความพ่ายแพ้ พระเจ้าทรงมองเห็นเมล็ดพันธุ์แห่งชัยชนะ, มนุษย์มองเห็นห้องขัง พระเจ้าทรงมองเห็นธรรมาสน์สำหรับประกาศข่าวดี สำหรับนักบุญคาทารีนา สถานที่สอบสวนกลายเป็นห้องเรียนแห่งความเชื่อ และการถูกกล่าวหากลายเป็นโอกาสประกาศพระเยซูเจ้า **พระเยซูเจ้ายังทรงสัญญาว่า พระองค์จะประทานวาจาและปรีชาญาณแก่บรรดาศิษย์ ซึ่งฝ่ายตรงข้ามจะไม่สามารถโต้แย้งได้ พระองค์ไม่ได้ทรงสัญญาว่าเราจะไม่มีศัตรู แต่ทรงสัญญาว่าเราจะไม่ต้องเผชิญหน้ากับศัตรูตามลำพัง**

3. ชัยชนะที่โลกไม่เข้าใจ

ในหนังสือวิวรณ์บทอ่านที่หนึ่ง นักบุญยอห์นเห็นบรรดาผู้มีชัยชนะเหนือสัตว์ร้าย ยืนอยู่ริมทะเลแก้วที่ปนด้วยไฟ ถือพิณของพระเจ้า และขับร้องบทเพลงของโมเสสและบทเพลงของลูกแกะ ทำไมจึงเป็นบทเพลงของโมเสส? เพราะบทเพลงของโมเสสทำให้เราระลึกถึงเหตุการณ์ที่ชาวอิสราเอลได้รับการปลดปล่อยจากการเป็นทาสในอียิปต์ และ

ข้ามทะเลแดงไปสู่อิสรภาพ ส่วนบทเพลงของลูกแกะ คือบทเพลงแห่งชัยชนะของพระเยซูคริสตเจ้าผู้ทรงสิ้นพระชนม์และกลับคืนพระชนมชีพ

น่าสังเกตว่า นักบุญยอห์นไม่ได้เห็นบรรดาผู้มีชัยชนะถือดาบหรืออาวุธ แต่เห็นพวกเขาถือพิณและขับร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้า ชัยชนะของคริสตชนจึงไม่ใช่ชัยชนะด้วยการทำลายศัตรู แต่เป็นชัยชนะด้วยการไม่ยอมให้ความชั่วร้ายทำลายความดีในหัวใจของเรา จักรพรรดิอาจคิดว่าตนเองมีชัยชนะเหนือนักบุญคาทารีนา แต่เมื่อเวลาผ่านไปเกือบ 1,700 ปี ผู้คนจำนวนมากแทบไม่รู้จักชื่อของจักรพรรดิผู้เบียดเบียนท่าน แต่ทั่วโลกยังคงระลึกถึงหญิงสาวผู้เปี่ยมด้วยความเชื่อคนนี้ **ผู้มีอำนาจในวันนั้นอาจตัดสินว่าคาทารีนาเป็นผู้แพ้ แต่ในสายพระเนตรของพระเจ้า ท่านคือผู้มีชัยชนะ**

4. เรื่องเล่าจากประวัติศาสตร์: จักรพรรดิหายไป แต่อารามยังคงอยู่

ณ เชิงภูเขาซีนาย ประเทศอียิปต์ มีอารามคริสตชนโบราณแห่งหนึ่งที่มีชื่อเสียงมาก คือ อารามนักบุญคาทารีนา (Saint Catherine's Monastery) อารามแห่งนี้สร้างขึ้นในสมัยจักรพรรดิจัสติเนียนแห่งจักรวรรดิโรมันตะวันออก ในศตวรรษที่ 6 และมีธรรมประเพณีเล่าว่า บรรดาทูตสวรรค์ได้นำร่างของนักบุญคาทารีนามายังภูเขาในบริเวณนี้ **สิ่งที่น่าทึ่งคือ อารามแห่งนี้ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงของจักรวรรดิ สงคราม ราชวงศ์ และอารยธรรมต่าง ๆ มานานกว่า 1,400 ปี และยังคงเป็นสถานที่แห่งการภาวนาจนถึงปัจจุบัน** ที่นั่นยังเป็นแหล่งเก็บรักษาเอกสารพระคัมภีร์และต้นฉบับโบราณอันล้ำค่าของมนุษยชาติอีกด้วย ลองคิดดูเถิดว่า จักรพรรดิผู้ต้องการทำให้เสียงของหญิงสาวคนหนึ่งเงียบหายไปจากโลก คงไม่อาจคาดคิดว่า อีกหลายศตวรรษต่อมา ชื่อของหญิงสาวคนนี้จะยังคงได้รับการกล่าวถึงในการภาวนา และเป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้คนจากทั่วทุกมุมโลก**อำนาจสามารถทำให้คนคนหนึ่งหยุดพูดได้ แต่ไม่สามารถทำให้ความจริงหยุดเดินทางได้**

5. การเป็นมรณสักขีในโลกปัจจุบัน

วันนี้พวกเราส่วนใหญ่อาจไม่ถูกนำตัวไปต่อหน้าจักรพรรดิ หรือถูกบังคับให้ปฏิเสธพระเยซูเจ้าด้วยการคุกคามเอาชีวิต แต่เราทุกคนมีโอกาสเป็นพยานถึงพระองค์ในชีวิตประจำวัน เมื่อทุกคนในที่ทำงานโกง แต่เราเลือกที่จะซื่อสัตย์, เมื่อทุกคนกำลังนินทา แต่เราเลือกที่จะไม่ร่วมทำลายชื่อเสียงผู้อื่น, เมื่อสังคมให้คุณค่ากับเงินทองมากกว่าศักดิ์ศรีมนุษย์ แต่เราเลือกที่จะปกป้องผู้ที่อ่อนแอ, เมื่อคนอื่นเยาะเย้ยความเชื่อ

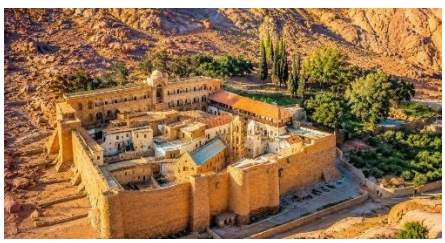
ของเรา แต่เรายังคงตอบสนองด้วยความสุภาพและความรัก, ทั้งหมดนี้คือการเป็นพยานในแบบของนักบุญคาทารีนา สำหรับพระศาสนจักรในปัจจุบัน เราต้องไม่เพียงแต่สร้างคริสตชนที่รู้จักท่องบทภาวนา แต่ต้องสร้างคริสตชนที่สามารถอธิบายได้ว่า ทำไมตนเองจึงเชื่อ และสามารถดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสิ่งที่ตนเองเชื่อ ในยุคของปัญญาประดิษฐ์ ข่าวปลอม และสื่อสังคมออนไลน์ เราอาจมีคำตอบสำหรับทุกคำถามอยู่ในโทรศัพท์มือถือ แต่เราอาจยังขาดปรีชาญาณในการดำเนินชีวิต โลกต้องการคนฉลาด แต่ยิ่งกว่านั้น **โลกต้องการคนดีที่กล้าใช้ความฉลาดเพื่อรับใช้ความจริง**

6. สรุปข้อคิดวันนี้: จงซื่อสัตย์จนถึงที่สุด

พระเยซูเจ้าทรงจบพระวรสารวันนี้ด้วยคำเตือนใจที่งดงามว่า **“ด้วยความพากเพียรของท่าน ท่านจะรักษาชีวิตของท่านไว้ได้”** (ลก 21:19) นักบุญคาทารีนาไม่ได้ยิ่งใหญ่เพียงเพราะท่านมีความรู้มาก หรือสามารถโต้แย้งกับนักปรัชญาได้ แต่เพราะท่านซื่อสัตย์ต่อสิ่งที่ท่านเชื่อจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต เมื่อเรากลับบ้านในวันนี้ ขอให้เราถามตนเองว่า หากไม่มีใครข่มขู่เรา ไม่มีใครจับเราเข้าคุก ไม่มีใครบังคับให้เราละทิ้งพระเจ้า แล้วเหตุใดบางครั้งเราจึงละทิ้งพระองค์อย่างง่ายดาย เพียงเพื่อผลประโยชน์เล็ก ๆ น้อย ๆ หรือเพื่อให้คนอื่นยอมรับเรา? นักบุญคาทารีนายอมสูญเสียทุกสิ่งเพื่อรักษาพระเยซูเจ้าไว้ ส่วนเรานั้น บางครั้งยอมสูญเสียพระเยซูเจ้าเพื่อรักษาสิ่งที่ไม่จีรังยั่งยืน ขอให้นักบุญคาทารีนาช่วยวิงวอนพระเจ้าเพื่อเรา ให้เรามีสติปัญญาที่รู้จักแยกแยะความจริง มีหัวใจที่รักความดี และมีความกล้าหาญที่จะซื่อสัตย์ต่อพระคริสตเจ้าเสมอ **เพราะในท้ายที่สุด ชีวิตที่ประสบความสำเร็จที่สุด ไม่ใช่ชีวิตที่ได้รับเสียงปรบมือจากโลก แต่เป็นชีวิตที่ได้รับการต้อนรับจากพระเจ้า**

เกร็ดความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับนักบุญคาทารีนา






1. วงล้อของนักบุญคาทารีนา (Catherine Wheel)

ตามตำนาน เครื่องทรมานรูปวงล้อแตกสลายอย่างอัศจรรย์เมื่อท่านสัมผัส วงล้อจึงกลายเป็นสัญลักษณ์ประจำตัวของท่านในงานจิตรกรรมและประติมากรรม นอกจากนี้ ดอกไม้ไฟชนิดหมุนเป็นวงกลมในภาษาอังกฤษยังมีชื่อว่า Catherine Wheel อีกด้วย

2. การสมรสฝ่ายจิตกับพระเยซูคริสตเจ้า (Mystical Marriage)

ธรรมประเพณีเล่าว่าท่านเห็นนิมิตพระกุมารเยซูทรงมอบแหวนแก่ท่าน เป็นเครื่องหมายแห่งการถวายชีวิตแด่พระเยซูคริสตเจ้า เรื่องนี้กลายเป็นหัวข้อสำคัญของจิตรกรรมคริสตศิลป์ในยุโรป

3. อารามนักบุญคาทารีนาและพระคัมภีร์โบราณ

อารามแห่งนี้เป็นสถานที่ค้นพบต้นฉบับส่วนสำคัญของ Codex Sinaiticus พระคัมภีร์ภาษากรีกจากศตวรรษที่ 4 ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญที่สุดสำหรับการศึกษาพระคัมภีร์

4. นักบุญองค์อุปถัมภ์ของนักปรัชญาและนักศึกษา

เนื่องจากธรรมประเพณีเกี่ยวกับความเฉลียวฉลาดและความสามารถในการปกป้องความเชื่อ ท่านจึงได้รับการยกย่องเป็นองค์อุปถัมภ์ของนักปรัชญา นักศึกษา นักวิชาการ นักกฎหมาย และผู้ประกาศความเชื่อ

อยากเล่าให้ฟัง

ชายหนุ่มคนหนึ่งไปซื้อสร้อยคอไม้กางเขนทองคำที่ร้านขายเครื่องประดับ พนักงานถามว่า “คุณต้องการแบบกางเขนเปล่า ๆ หรือแบบที่มีพระเยซูเจ้าอยู่บนไม้กางเขนคะ?” ชายหนุ่มตอบว่า “ขอแบบกางเขนเปล่า ๆ ดีกว่าครับ เบากว่า ใส่สบายกว่า!” บางครั้งเราก็เป็นคริสตชนแบบชายหนุ่มคนนี้ เราอยากมีไม้กางเขนที่สวยงาม แต่ไม่อยากแบกไม้กางเขน เราอยากได้พระพรของพระเยซูเจ้า แต่ไม่อยากเสียสละเหมือนพระเยซูเจ้า เราอยากได้รับมงกุฎแห่งชัยชนะ แต่ไม่อยากผ่านการทดลองใด ๆ นักบุญคาทารีนาเตือนเราว่า การติดตามพระเยซูเจ้าไม่ใช่เพียงการมีเครื่องหมายของพระองค์อยู่บนร่างกาย แต่ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อพระองค์อยู่ในหัวใจด้วย

ข้อคิดพิเศษสำหรับวันที่ 25 พฤศจิกายน

วันที่ 25 พฤศจิกายน ยังตรงกับวันสากลเพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรี (International Day for the Elimination of Violence against Women) อีกด้วย นับเป็นโอกาสอันเหมาะสมที่จะเชื่อมโยงชีวิตของนักบุญคาทารีนา หญิงสาวผู้กล้าหาญที่เผชิญกับอำนาจอันอยุติธรรม เข้ากับพันธกิจของพระศาสนจักรในการปกป้องศักดิ์ศรีของสตรี เด็กหญิง และผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง พระศาสนจักรต้องไม่เพียงยกย่องบรรดามรณสักขีในอดีต แต่ต้องกล้าเป็นกระบอกเสียงให้แก่ผู้ที่กำลังถูกทำร้ายและถูกทำให้เงียบเสียงในปัจจุบันด้วย

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเซนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ